

Kỹ thuật ươm củ khoai môn giống

Hiện nay, bà con nông dân đặc biệt là các tỉnh miền Tây đang trồng luân canh 1 vụ lúa - 1 vụ rau màu, đem lại nguồn thu nhập cao. Trong đó, khoai môn là đối tượng cây trồng được bà con lựa chọn. Khoai môn còn có tên gọi khác là khoai sọ hay khoai nước. Đây là loài cây ưa sống ở khí hậu nhiệt đới, là loài cây thân thảo có thân ngầm phát triển thành củ. Củ khoai chứa nhiều tinh bột được dùng làm thức ăn. Phần thân bên trên mặt đất mọc thành nhiều bẹ lá xếp với nhau. Chiều cao thân cây tầm 0,5 – 1m. Chúng sinh sản vô tính bằng củ. Mỗi bụi khoai có khá nhiều củ. Thường chúng có một củ cái và nhiều củ con xung quanh. Để canh tác hiệu quả bà con thường ươm củ giống trước khi mang ra ruộng trồng thay vì trồng trực tiếp, như thế sẽ giảm khả năng hao hụt và rút ngắn thời gian trồng của cây. Để ươm củ giống khoai môn đạt hiệu quả bà con cần tiến hành theo các bước sau:

- *Chọn củ giống*: Những củ được chọn làm giống phải là củ cấp 1, cấp 2, đường kính củ giống khoảng 3 – 4cm với khối lượng mỗi củ từ 20 – 30 gram. Đặc biệt là không bị thối hoặc khô, lớp vỏ ngoài có nhiều lông.
- *Chọn lọc củ chất lượng*: để đảm bảo chất lượng củ giống được đồng đều, trước khi đem củ giống đi ươm nên tiến hành bỏ củ giống vào chậu nước, nếu thấy củ giống chìm xuống đáy chậu thì là củ giống đạt và nếu thấy củ giống nổi trên mặt nước thì nên tiến hành loại bỏ, không chọn làm giống.
- *Ngâm củ giống*: cho củ giống vào lu/khai có nước ngập xấp xỉ, có xử lý thuốc trừ nấm chứa *Cuprous oxide* + *Dimethomorph* trong vòng 4 – 5 giờ, sau đó trải củ giống có lót bao nơi mát tránh bị mưa, rồi trùm bao lên ủ củ giống trong thời gian từ 1 – 3 ngày.

- *Chuẩn bị luống ươm củ giống*: đất được làm tơi nhỏ, xử lý vôi trước khi ươm 1 tuần, luống ươm được lên líp thấp khoảng 10 cm, sau đó rải tro trấu đều trên mặt luống.

- *Ươm giống*: Sau khi ủ củ giống trong thời gian 1- 3 ngày thì tiến hành xếp củ giống trải đều lên trên mặt luống, sau đó phủ một lớp tro trấu rồi phủ lên trên cùng một lớp rơm mỏng. Ươm củ giống được làm ở nơi ít ánh sáng để củ giống thuận tiện mọc mầm. Suốt thời gian ủ cần tưới nước giữ ẩm, 2 – 3 ngày tưới một lần, chú ý không tưới nhiều nước gây ẩm ướt sẽ khiến mục khoai bị thối, nhưng nếu quá khô sẽ khiến mục khoai lâu mọc mầm.

Bên cạnh đó, thường xuyên kiểm tra nếu mục khoai nào bị thối thì phải mang ra khỏi vườn ươm và xử lý. Lưu ý trong giai đoạn ủ mục giống thường dễ bị thối nên phun thuốc có chứa hoạt chất *Validamycin* hay *Tricyclazole* + *Kasumin* để ngăn ngừa nấm bệnh.

- *Nhỏ đem trồng*: Sau 12 – 15 ngày thấy củ giống phát triển cây con lên cao khoảng 10 cm thì lấy ra trồng ngoài ruộng đã chuẩn bị líp sẵn, củ có mầm dài trồng trước và củ có mầm ngắn trồng sau để dễ chăm sóc.

- *Lượng giống và khoảng cách trồng*: Mật độ thường áp dụng cho việc trồng khoai môn là từ 25.000 đến 30.000 cây/ha, với khoảng cách giữa các hàng là 60 cm, cây cách cây là 50 cm, đào hốc để đặt củ, sau đó phủ một lớp đất mỏng lên củ, phủ một lớp rơm rạ lên trên để giữ ẩm.